

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Rendőr-főkapitányság Főosztálya által vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben elektronikus úton (e-mailben) terjesztette elő beadványát a Panasztestületnél. A panaszbeadványt a Panasztestület felhívására (postai úton) kiegészítette.

A Panaszos előadta, hogy *-n a munkahelyéről gyanúsítottként előállították, „megmotozták” és átvizsgálták a táskáját és az autóját is. Mivel az autó a munkahely belső udvarán parkolt, így az „ügyféltéren keresztül” kísérték a nyomozók „több ügyfél szeme láttára”. Ezt követően a rendőrségi objektumba „szállították” a Panaszost. A kihallgatás kezdetekor jelezte, hogy mosdóba szeretne menni. Onnan visszatérve látta, hogy az irodával szemben áll egy gyanúsított, akivel összefüggésbe hozták őt. A kihallgatás „nyitott ajtónál zajlott”, így azt a „kint álló személy végighallgathatta.”

A Panaszos a kihallgatás ideje alatt jelezte, hogy mivel az állandó lakcíme vidéken van, így „bármiféle levelet vagy értesítést” a lakcímkártyáján található tartózkodási helyére kéri, mivel életvitelszerűen Budapesten él, mert a vidéki lakcímén senki sem tudja átvenni a küldeményeket. Ezt a kérését a jegyzőkönyvben rögzítették, ennek ellenére a határozatot a kirendelt „ügyvédről” az állandó lakcímére postázták.

A kihallgatás után „rabosítani” vitték a Panaszost. A nyomozók megbeszélték, hogy „mivel annyi előállított személy van”, ezért nem áll rendelkezésre fényképezőgép. Így a „rabosítás” folyamán a „kihallgató tiszt saját használatú mobiltelefonjával készültek a fényképek”.

A Panaszos saját, a büntetőeljárás során lefoglalt mobiltelefonját vissza szeretne volna kérni, mert a kiskorú testvéreinek az iskolájából őt értesítik, ha bármi gond adódna, ezért volt számára fontos, hogy visszakapja azt. A „kihallgató tiszt” azonban csak annyit mondott neki, hogy menjen be a szolgáltatóhoz és pótolassa a SIM kártyát, „mondván, hogy az elveszett.”

A panasz kiegészítése során a panaszbeadványt a Panaszos pontosította, amely szerint a rendőrök, miután átvizsgálták az autóját, jelezte feléjük, hogy mosdóba szeretne menni, majd „szökésre hivatkozva” elkísérték őt, és azt mondták, hogy nem zárhatja kulcsra az ajtót. A Panaszos az előtér ajtaját nyitva hagyta, a mellékhelyiség ajtaját behajtott, azonban a rendőrnő rászólt, hogy nem teheti, így „nyitott ajtónál kellett elvégeznie a dolgát.”

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. a büntetőeljárás részét képező panaszát (a házkutatás és lefoglalás ténye, a határozat nem megfelelő lakcímre történő kézbesítése, a kihallgatás körülményei, a képmás rögzítésének módja),
2. az előállítás jogalapját, valamint a ruházatátvizsgálás tényét,
3. a mellékhelyiség használatának nem megfelelő biztosítását,
4. a rendőr „téves” tájékoztatását.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedések érintették a Panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz, valamint a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való jogát, illetve a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, továbbá a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy nem sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás jogalapja miatt, azonban a Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállításának foganatosítása nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek, ezért sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

A Panasztestület véleménye szerint a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán, hiszen az megfelelt az Rtv. 15. §-ában foglalt követelményeknek. A Panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült azon kifogás kapcsán sem, amely szerint nyitott ajtónál használhatta a mellékhelyiséget.

A Panasztestület megállapította, hogy a Panaszossal szemben valójában nem motozást, hanem ruházatátvizsgálást foganatosítottak.

A Panasztestület megállapította, hogy az alapjog sértő előállításból eredően végrehajtott ruházatátvizsgálás miatt sérült a Panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga.

A kifogásolt kihallgatási körülmények tekintetében a Panasztestület nem tudta feloldani a rendőrség és a Panaszos tényelőadása között feszülő ellentmondásokat, így a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület álláspontja szerint az, ahogyan a Panaszos képmását rögzítette a rendőrség, nem sértette a Panaszos személyes adatai védelméhez fűződő alapvető jogát. A mobiltelefon lefoglalása kapcsán nyújtott tájékoztatásra vonatkozó panasz kapcsán, az ellentmondásokra figyelemmel a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány,
- előterjesztett panaszbeadvány kiegészítése,
- rendőri szerv vezetőjének átíráta és mellékletei:
- főosztályvezető összefoglaló jelentései és mellékletei:
- Alosztály dolgozójának jelentése,
- Alosztály jelentés előállítás végrehajtásáról Panaszos vonatkozásában és mellékletei (parancsnoki vélemény és kivizsgálás),
- Alosztály igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról,
- határozat házkutatás, lefoglalás elrendeléséről Panaszos vonatkozásában,
- Alosztály jegyzőkönyv házkutatásról, lefoglalásról (eredeti és hiteles másolat) Panaszos vonatkozásában,
- határozat lefoglalás megszüntetéséről Panaszos vonatkozásában,
- Alosztály jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról Panaszos vonatkozásában,
- rendőri szerv vezetőjének szakmai állásfoglalása és mellékletei:
- rendőri szerv vezetőjének az Alapvető Jogok Biztosa Hivatal főtitkára megkeresésére küldött összefoglaló jelentése.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban és kiegészítéseiben megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amelyek a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

A Panaszos ügyében történt rendőri intézkedés jogalapját feljelentés alapozta meg, melynek adatai szerint * és társai a * utca *. szám alatti Okmányiroda több ügyintézőjével bizalmi kapcsolatot alakítottak ki, amelyet felhasználva különböző személyek megbízásait teljesítve az ügyintézőkkel – nem hivatalos adatszolgáltatás keretében – ellenőriztették gépkocsik adatait, azok forgalmi rendszáma alapján a nyilvántartásokban, amelyekért * és társai a megrendelőktől anyagi ellenszolgáltatást kaptak.

A rendelkezésre álló előzetes bűnügyi információk alapján *, aki egyéni vállalkozóként volt bejelentve és egyfajta okmányirodai szolgáltatási tevékenységet folytatott. Nevezett abból élt, hogy hétköznapiokon a délelőtti óráktól délután * óráig az Okmányirodában tartózkodott, ahol személyesen is fogadta megbízóit, valamint a megrendelőktől telefonon érkező rendszám lekéréseket is teljesített. * jól ismerte a hivatali eljáráshoz szükséges feltételeket, az azokhoz szükséges iratokat, illetve azokat. Tevékenységét évek óta folytatta, amely során az ügyintézőkkel ismeretséget kötött, többekkel bizalmi viszonyt épített ki, ezáltal módja volt az ügyintézőkhöz soron kívül bejutni, illetve az ügyintézők személyesen tudták tájékoztatni, mikor van szabad ügyintézési idejük.

A nyomozás során beazonosításra kerültek azok az ügyintézők – köztük a Panaszos –, akik *-vel bizalmi viszonyba kerültek és felmerült a gyanúja, hogy hivatali kötelezettségüket megszegték.

Az ügyintézők a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozottan gyanúsíthatóak voltak a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 305. § a) pontjába ütköző és aszerint minősülő hivatali visszaélés büntett elkövetésével, továbbá B. I. és társai a Btk. 305. § a) pontjába ütköző és aszerint minősülő hivatali visszaélés büntett elkövetésével, amit felbújtóként követtek el.

Az ügy tárgyát képező korrupciós bűncselekmények fokozottan veszélyeztetik az államapparátus törvényes, szabályszerű működésébe, ezáltal az állami szervekbe és a hivatalos személyekbe vetett bizalmat, illetőleg – mint jelen ügyben is – kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a nyomozó hatóság minden törvényes eszközzel törekedjen az elkövetők kilétének felderítésére, a bűncselekmény megszakítására, az elkövetők felelősségre vonására.

Ezek a tények alapozták meg azon összehangolt rendőri akció szükségességét, amelynek során *-n, azonos időben tizenkét fő, köztük a Panaszos igazoltatására, ruházatának átvizsgálására és előállítására, majd gyanúsítottként történő kihallgatására került sor. Az azonos időben foganatosított rendőri intézkedés nyomozástaktikai szempontból is indokoltnak tekinthető, mivel a bizonyítékok esetleges elrejtésével, megsemmisítésével az eljárás jelentősen megnehezült volna. Ezen kívül az elkövetők összebeszélésének megakadályozására is figyelmet kellett fordítani a nyomozati cselekmények végrehajtásakor.

A Panaszost *-n, * óra * perckor a munkahelyén, az Okmányirodában – az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint – igazoltatták, majd az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján végrehajtott ruházatátvizsgálását követően, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Panaszost bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállították a * szám alatti rendőrségi objektumába.

A házkutatásról, lefoglalásról szóló jegyzőkönyv alapján a Panaszos munkahelyén *-n, * óra * perc és * óra * perc között házkutatást, – amely kiterjedt a személygépkocsijára is – valamint lefoglalást is foganatosítottak vele szemben.

A Panaszos gyanúsított kihallgatására a jegyzőkönyv alapján *-n, * óra * perc és * óra * perc közötti időben került sor, majd a kihallgatást követően a bünygyi nyilvántartásba vétel céljából a hatályos jogszabályok szerint ujj- és tenyérynymat vételre, fényképfelvételek készítésére került sor.

A panasztétel lehetőségéről, a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztatás, írásban, az Alosztály által készített, a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás alapján megtörtént, amelyet a Panaszos aláírásával hitelesített.

A Panaszos előállítása *-n, * óra * perckor megszűnt, ekkor szabadon bocsátása megtörtént.

V.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre kiterjed ki a hatásköröm.

1. A büntetőeljárás részét képező panasz (a házkutatás és lefoglalás ténye, a határozat nem megfelelő lakcímre történő kézbesítése, a kihallgatás körülményei, a képmás rögzítésének módja).

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőeljárásügyi feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195. § (1) bekezdés szerint:

„195. § (1) *Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.*

A Be. 196. § (1) bekezdés szerint:

„(1) *Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.*”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai szerint:

„140. § *A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.*

141. § *A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.*”

Panaszos sérelmezte, hogy a munkahelye belső udvarán parkoló gépkocsiját is „átvizsgálták”, és azt, hogy őt az „ügyféltéren keresztül” kísérték a nyomozók „több ügyfél szeme láttára” a gépjárművéhez. Ezt követően a rendőrségi objektumba állították elő, ahol az irodával szemben állt egy gyanúsított, akivel összefüggésbe hozták őt. A kihallgatás „nyitott ajtónál zajlott”, így azt a „kint álló személy végighallgathatta.”

A Panaszos a kihallgatás ideje alatt jelezte, hogy mivel az állandó lakcíme vidéken van, így „bármiféle levelet vagy értesítést” a lakcímkártyáján található budapesti tartózkodási helyére kéri, ugyanis a vidéki lakcímén senki sem tudja átvenni a küldeményeket. Ezt a kérését a

jegyzőkönyvben ugyan rögzítették, ennek ellenére a határozatot a kirendelt „ügyvédről” az állandó lakcímeire postázták.

A kihallgatás után „rabosítani” vitték a Panaszost. A nyomozók megbeszélték, hogy „mivel annyi előállított személy van”, ezért nem áll rendelkezésre fényképezőgép. Így a „rabosítás” folyamán a „kihallgató tiszt a saját használatú mobiltelefonjával készültek a fényképek”.

A Panasztestület hatáskörének hiányát állapította meg a fenti kérdésekben, mivel olyan kérdések vizsgálatára, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, melyet egy büntetőeljárás során nyomozóhatóságként eljárva végez, az ügyész rendelkezik hatáskörrel.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a házkutatásról és lefoglalásról szóló jegyzőkönyvben, valamint a házkutatás, lefoglalás elrendeléséről szóló határozatban rögzített, Panaszos által aláírt nyilatkozata alapján a „kényszerintézkedés módja ellen”, illetve „a határozattal szemben” panasszal nem élt. A gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv alapján megállapítottam, hogy a Panaszos a gyanúsítás ténye ellen panaszt nem tett.

Megjegyzem, a Panaszost valóban az ügyféltéren keresztül „kísérték” a munkahelye udvarán parkoló, tulajdonát képező gépkocsira kiterjesztett házkutatás végrehajtása érdekében, amelynek a rendőri jelentés szerint az volt az oka, hogy – a vezetői irodából, ahol az előállítására sor került – csak az ügyféltéren keresztül lehetett a helyiséget elhagyni.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a jelen eljárás keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpontok vizsgálatát mellőztem.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekmények (pl.: rabosítás, gyanúsítás, házkutatás, lefoglalás, stb.) jogszerű végrehajtásának elbírálására közigazgatási eljárás keretei között nincs törvényes lehetőség. A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni.

A Panaszos által előterjesztett a házkutatás, „kísérés” és lefoglalás ténye, a határozat nem megfelelő lakcíme történő kézbesítése, a kihallgatás körülményei, a képmás rögzítésének módja miatti panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VI.

A panaszok vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

2. Az előállítás jogalapja, valamint a ruházatátvizsgálás ténye

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.”

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

*„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”*

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 305. § a) pontja szerint:

„Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

- a) hivatali kötelességét megszegi,*
 - büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*
- ” [Hivatali visszaélés]*

A Panaszos sérelmezte az előállítás jogalapját, valamint a ruházatátvizsgálás tényét.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállításának foganatosítása nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek, ezért sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. A Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség kevésbé „jogkorlátozó eszközzel, nevezetesen idézés kézbesítésével is elérhette volna a célját”.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy az alapjog sértő előállításból eredően végrehajtott ruházatátvizsgálás miatt sérült a Panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A határozat II. pontjában felsorolt rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítottam, hogy a nyomozás során beszerzett adatok és bizonyítékok alapján felmerült a Panaszossal szemben a bűncselekmény elkövetésének „egyszerű gyanúja”, amely vonatkozásában további intézkedések végrehajtása vált szükségessé, így a büntetőeljárás megalapozása szempontjából, a bizonyítékok beszerzése, a tényállás tisztázása érdekében került sor az előállításra.

Az ügy tárgyát képező korrupciós bűncselekmények fokozottan veszélyeztetik az államapparátus törvényes, szabályszerű működésébe, ezáltal az állami szervekbe és a hivatalos személyekbe vetett bizalmat, illetőleg – mint jelen ügyben is – kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a nyomozó hatóság minden törvényes eszközzel törekedjen az elkövetők kilétének felderítésére, a bűncselekmény megszakítására, az elkövetők felelősségre vonására.

Ezek a tények alapozták meg azon összehangolt rendőri akció szükségességét, amelynek során *-n, azonos időben tizenkét fő, köztük a Panaszos igazoltatására, ruházatának átvizsgálására és előállítására, majd gyanúsítottként történő kihallgatására került sor. Az azonos időben fogatosított rendőri intézkedés nyomozástaktikai szempontból is indokoltnak tekinthető, mivel a bizonyítékok esetleges elrejtésével, megsemmisítésével, eljárás jelentősen megnehezült volna. Ezen kívül az elkövetők összebeszélésének megakadályozására is figyelmet kellett fordítani a nyomozati cselekmények végrehajtásakor.

A Panaszost *-n, * óra * perckor a munkahelyén, az Okmányirodában igazoltatták, majd az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján végrehajtott ruházatátvizsgálását követően, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt és a további nyomozati cselekmények elvégzése céljából előállították a rendőrségi objektumába.

Megállapítottam, hogy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható Panaszos előállításának célja a gyanúsítás közlése, gyanúsítottként történő kihallgatása, illetőleg bűnügyi nyilvántartásba vétele volt, mely megalapozott és jogszerű volt. Az ilyen típusú bűncselekmények felderítéséhez fűződő társadalmi érdekre tekintettel az előállítás nem okozhatott nyilvánvalóan aránytalan sérelmet a Panaszosnak.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz alaptalan.

A ruházatátvizsgálás ténye kapcsán álláspontom a következő:

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a Panaszos ruházatának átvizsgálása szükséges volt.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján került sor, mivel vele szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogatosítottak, illetve a törvény lehetővé teszi, hogy a ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálja.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására úgy került sor, hogy az érintett részére a lehető legkisebb sérelemmel járt. Az eljárás során a Panaszos végig együttműködő volt, az intézkedést nem sérelmezte.

A hatályos jogszabályok a ruházat átvizsgálás módjára vonatkozóan – *figyelemmel az Rtv. 31. § (2) bekezdésében foglaltakra „a ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon.”* – egyéb megkötést nem tartalmaznak.

Megállapítottam, hogy a hivatkozott jogszabályi kötelezettségének a ruházat átvizsgálást foganatosító rendőrnő eleget tett.

A fentiek alapján, a benyújtott panasz a ruházat átvizsgálás ténye tekintetében alaptalan.

3. A mellékhelyiség használatának nem megfelelő biztosítása

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszabadságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

Az Rtv. 18. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.”

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja szerint:

„E törvény alkalmazásában

h) fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 76. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„(1) A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogvatartott személy meghatározott helyre történő kísérése.

(2) A fogvatartott kísérése a végrehajtás módja szerint rendes vagy megerősített kísérés lehet a következők szerint:

a) rendes a kísérés módja, ha a kísért személynél az előzetes ismeretek alapján nincs olyan körülmény, amelynek folytán szökésétől vagy a rendőr elleni támadásától lehet tartani,

b) megerősített a kísérés módja, ha a kísért személy szökésétől vagy támadásától lehet tartani, vagy a kísérés nehéz körülmények között történik.”

A Panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során nyitott ajtónál használhatta a mellékhelyiséget, mivel „szökésre hivatkozva” elkísérték őt, és azt mondták, hogy nem

zárhatja kulcsra az ajtót. A Panaszos az előtér ajtaját nyitva hagyta, a mellékhelyiség ajtaját behajtotta, azonban a rendőrnő rászólt, hogy nem teheti, így „nyitott ajtónál kellett elvégeznie a dolgát.”

A Panasztestület állásfoglalása alapján a rendőri szerv érdemben nem válaszolt arra a megkeresésben megfogalmazott kérdésre, hogy a Panaszos „állítása szerint szökésre hivatkozva rendőri kíséret mellett, nyitott ajtónál kellett használnia a mellékhelyiséget”,

A bizonyítékok áttekintése alapján megállapítottam, hogy a Panasztestület megállapítása helytálló, valóban nem szerepel a beadványban a mellékhelyiség használatára vonatkozó panasz.

A panaszpont vizsgálata során megállapítottam, hogy az intézkedést foganatosító rendőrnő az Rtv. 18. § (1) bekezdésében foglaltakat, amely szerint „a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja” teljes mértékben betartotta, a mellékhelyiséget az őrzés biztonságának figyelembevételével biztosította a Panaszos részére.

A fentiek alapján, a benyújtott panasz a mellékhelyiség használatának nem megfelelő biztosítása tekintetében alaptalan.

4. A rendőr „téves” tájékoztatása

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 24. § (1) és (2) bekezdései alapján:

„(1) A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

(2) A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.”

Az Etikai Kódex 1. pontjának második része alapján:

„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

Az Etikai Kódex 5. pontja szerint:

„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Az Etikai Kódex 7. pontjának utolsó mondata szerint a rendőr:

„Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a saját, a büntetőeljárás során lefoglalt mobiltelefonját vissza szeretne volna kérni, mert számára családi okok miatt fontos volt, hogy visszakapja azt. A „kihallgató tiszt” azonban „egy félvállról odavetett mondattal” elintézte, „mondván, hogy ez kellemetlen, de” menjen be a szolgáltatóhoz és pótolassa a SIM kártyát, „mondván, hogy az elveszett.”

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

Megállapítottam hogy a Panaszos jelezte, hogy a büntetőeljárás során lefoglalt mobiltelefonjára szüksége lenne, mert kiskorú testvéreinek az iskolában a Panaszos telefonszáma van megadva elérhetőségként.

Az ügyben eljáró főnyomozó tájékoztatta a Panaszost arról, hogy a telefonálást úgy tudja megoldani, hogy beszerez a lefoglalás időtartamára egy másik telefonkészüléket, valamint egy SIM kártyát a szolgáltatójától, tekintettel arra, hogy a SIM kártyára rendőrségnek nem aktív formájában van szüksége, a mobilszolgáltató pedig kicseréli azt a hívószám megtartása mellett.

Megjegyezni kívánom, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszos részére *-n a lefoglalt mobiltelefon és a SIM kártya, kiadásra került, mivel a büntetőeljárásban már nem volt szükség.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Tekintettel a – a Pp. jelen határozat IV. részében kifejtett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

VII.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállításának foganatosítása nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek, ezért sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. A Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség kevésbé „jogkorlátozó eszközzel, nevezetesen idézés kézbesítésével is elérhette volna a célját”.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapításokkal az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban

foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A határozat II. pontjában felsorolt rendelkezésre álló megállapítottam, hogy a nyomozás során beszerzett adatok és bizonyítékok alapján felmerült a Panaszossal szemben a bűncselekmény elkövetésének „egyszerű gyanúja”, amely vonatkozásában további intézkedések végrehajtása vált szükségessé, így a büntetőeljárás megalapozása szempontjából, a bizonyítékok beszerzése, a tényállás tisztázása érdekében került sor az előállításra.

Az ügy tárgyát képező korrupciós bűncselekmények fokozottan veszélyeztetik az államapparátus törvényes, szabályszerű működésébe, ezáltal az állami szervekbe és a hivatalos személyekbe vetett bizalmat, illetőleg – mint jelen ügyben is – kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a nyomozó hatóság minden törvényes eszközzel törekedjen az elkövetők kilétének felderítésére, a bűncselekmény megszakítására, az elkövetők felelősségre vonására. Ezek a tények alapozták meg azon összehangolt rendőri akció szükségességét, amelynek során *-n, azonos időben tizenkét fő, köztük a Panaszos igazoltatására, ruházatának átvizsgálására és előállítására, majd gyanúsítottként történő kihallgatására került sor. Az azonos időben foganatosított rendőri intézkedés nyomozástaktikai szempontból is indokoltnak tekinthető, mivel a bizonyítékok esetleges elrejtésével, megsemmisítésével, eljárás jelentősen megnehezült volna. Ezen kívül az elkövetők összebeszélésének megakadályozására is figyelmet kellett fordítani a nyomozati cselekmények végrehajtásakor.

A Panaszost *-n, * óra * perckor a munkahelyén, az Okmányirodában igazoltatták, majd az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján végrehajtott ruházatátvizsgálását követően, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt és a további nyomozati cselekmények elvégzése céljából előállították a rendőrségi objektumába.

Megállapítottam, hogy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható Panaszos előállításának célja a gyanúsítás közlése, gyanúsítottként történő kihallgatása, illetőleg bűnügyi nyilvántartásba vétele volt, mely megalapozott és jogszerű volt. Az ilyen típusú bűncselekmények felderítéséhez fűződő társadalmi érdekre tekintettel az előállítás nem okozhatott nyilvánvalóan aránytalan sérelmet a Panaszosnak.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Tekintettel a – a Pp. jelen határozat IV. részében kifejtett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

A Panasztestület megállapította, hogy az alapjog sértő előállításból eredően végrehajtott ruházatátvizsgálás miatt sérült a Panaszos emberi méltóságához való alapvető joga.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapítással az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a Panaszos ruházatának átvizsgálása szükséges volt.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján került sor, mivel vele szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítottak, illetve a törvény lehetővé teszi, hogy a ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálja.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására úgy került sor, hogy az érintett részére a lehető legkisebb sérelemmel járt. Az eljárás során a Panaszos végig együttműködő volt, az intézkedést nem sérelmezte.

A hatályos jogszabályok a ruházat átvizsgálás módjára vonatkozóan – *figyelemmel az Rtv. 31. § (2) bekezdésében foglaltakra „a ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.”* – egyéb megkötést nem tartalmaznak.

Megállapítottam, hogy a hivatkozott jogszabályi kötelezettségének a ruházat átvizsgálást foganatosító rendőrnő eleget tett.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Tekintettel a – a Pp. jelen határozat IV. részében kifejtett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

A fentiek alapján, a benyújtott panasz az előállítás foganatosítása és a ruházatátvizsgálás ténye tekintetében alaptalan, így a Panasztestület megállapításával a fenti tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

VIII.

Ket. 35. § (1) bekezdés *„Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefex számát vagy a telefonos elérhetőséget.”*

Figyelemmel arra, hogy a Panaszos az előállítás időtartamát nem sérelmezte, ezért ezt érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, VI. cikk. XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, 340/B. § (1)-(2) bekezdése, 394/B. § (1) bekezdése, 397/I. § (1) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. § (1)-(2) bekezdése, 17. § (1) bekezdése, 18. § (3) bekezdése, 24. § (1)-(2) bekezdése, 29. § (6) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 97. § (1) bekezdés h) pontja, 92. § (1)-(2) bekezdése, 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 76. § (1)-(2) bekezdése;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdése, 196. §. (1) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 305. § a) pontja;
- a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai;
- a Rendőrség Etikai Kódexének 1. pontjának második része, 5. pontja, 7. pontja.

Budapest, 2016. május 30.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos